33e jaar. — Nr 117. Donderdag 30 september 1886.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt nº 37-39, te Tongeren.**

ABONNEMENT

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »

Een blad afzonderlijk **15** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, 30 SEPTEMBER.

De wet toegepast.

De justicie heeft stellig besloten de wet toe te passen en M. Ronvaux volgens den tekst van art. 262 te straffen, indien hij nog aan beraadslagingen zou deelnemen.

De prokureur des konings heeft den burgemeester verzocht, hem kopij te doen geworden van de beraadslagingen van het schepen-kollegie waarin de afgestelde schepen werkdadig zou optreden.

Wij begrijpen meer en meer de komedie, die met M. Ronvaux gespeeld wordt.

Men vond te Brussel geenen Kamer-kankidaat, voor de toekomstige open plaats.

Nu stelt men M. Ronvaux voor, in de hoop dat al de partijen zich op de kandidatuur van dien speelvogel zullen vereenigen.

't Is daarom dat men hem nu opblaast, om hem groot en weerdig te doen schijnen.

De fabel van den kikvorsch en den os...

Ronvaux-kikvorsch zal bersten zooals in de fabel.

Congres te Luik.

Op de algemeene vergadering van eergisteren dinsdag avond, hebben het woord gevoerd, de E. P. Verbeke, doctor Lefebvre, van Leuven, en graaf de Mun, lid der fransche Kamer, aan wien de vergadering eene geestdriftige ovatie heeft gebracht.

Gisteren woensdag heeft Mgr. Mermillod het woord gevoerd, waarna het kongres in de St-Servatiuskapel is gesloten geworden met het zingen van den *Credo* en het *Te Deum* en den zegen van het Allerheiligste.

Het kongres heeft den grootsten bijval gehad en zal ongetwijfdeld goede vruchten voortbrengen.

Koning Leopold is naar Baden vertrokken, en zal acht dagen afwezig blijven, zegt l'*Etoile*.

Wat ? durft de koning dit doen, en dit zelfs nu de liberale pers beweert dat heel het land in opschudding staat voor de grrrroote beweging-Ronvaux ?

Wat ? Z. M. durft weggaan, terwijl de liberalen het ontslag van het ministerie en de ontbinding der Kamers voorbereiden ?

Indien de koning nog naar Namen ginge, om een bezoek af te leggen bij den vriend Ronvaux...

Nu is de onverschilligheid, nietwaar, al te groot. Komaan, liberale *Koningsgezinden*, maakt u gereed zondag te Namen eens dapper *roi de carton* te zingen.

Eenige cijfers.

Dagelijks schrijven de liberale bladen tegen de schoolwet van 1884, en beschuldigen zij het tegenwoordig ministerie het openbaar onderwijs te benadeeligen en uit te roeien. Meer malen hebben wij in ons blad getoond hoe valsch en ongegrond deze beschuldigingen zijn, die door partijgeest ingegeven worden, en hebben wij de voordeelen doen uitschijnen, welke aan de wet-Jacobs verbonden zijn, zoowel voor het onderwijs als voor de geldelijke belangen des lands.

Hier nogmaals geven wij eenige cijfers, die klaar bewijzen welke uitslag de ongelukswet van 1879 en de hervormde schoolwet van 1884 opgeleverd hebben. Deze cijfers getrokken uit de *Annuaire officiel de statistique*, zijn onweerlegbaar en komen uit bewijsstukken bijna uitsluitelijk geleverd door de bedienden van den gewezen liberalen minister, vrijmetselaar Van Humbeeck.

Voor *Van Humbeeck* telden de lagere scholen, die onder 't toezicht van 't land stonden, in 1878 598,202 leerlingen. Het bedrag der algemeene provinciale en gemeentebegrootingen, ten dienste van het lager onderwijs gesteld, was dan van 28,313,054 fr.

Onder 't bestier van M. Van Humbeeck. — In 1884 was het getal der leerlingen tot 525,656 gedaald, *een weinig meer dus dan de helft* ; maar integendeel de begrootingen beliepen reeds in 1883 (het cijfer van 1884 is nog grooter) tot de somme van **33,028,116 fr.**

Ziedaar een eerste verpletterend bewijs tegen den *grafdelver* van het katholicism. Als eene wet in 5 jaar tijds, zulke schrikkelijke gevolgen heeft, mag men zeggen dat zij onwederroepelijk veroordeeld is.

Onder M. Jacobs. De wet van 1884 heeft iets beters voortgebracht. Zij heeft het afschaffen te weeg gebracht van 884 scholen, te samen maar 15,513 leerlingen bevattende, 't zij een midden getal van 20 leerlingen de schole : maar van eenen anderen kant is er eene vermeerdering van 60,000 leerlingen in de behoudene Staatsscholen uit voortgesproten, en het aannemen — dus bijgevolg ook het toezicht — van 1,478 scholen, bebbende 151,896 leerlingen.

Het getal der leerlingen, welke onder toezicht van den Staat zijn, is dus van de twee derden vermeerderd, en het bedrag der begrootingen voor het lager onderwijs bestemd, is verminderd.

Ziedaar dus hoe de wet van Van Humbeeck het land tot over de ooren in de schulden stak, en hoe de wet Jacobs integendeel het openbaar onderwijs bevoordeeligt en de gelden van den Staat spaart !

Ziedaar hoe onze ministers het onderwijs vernietigen, en hoe zij in zake van onderwijs handelen ! Ziedaar ook hetgene dat, volgens het zeggen der liberale bladen, voor eeuwig de schande zal uitmaken van het tegenwoordig katholiek ministerie !

Welsprekender kunnen de cijfers niet zijn om de twee schoolwetten van 1879 en 1884 te beoordeelen.

Nu, zullen velen zeggen, zullen de liberalen zwijgen over de schoolwet en zullen zij er niet meer op weerkeeren. Neen, zwijgen zullen zij niet, zij zullen voorts roepen en tieren tegen het katholiek bestier ; voorts zullen zij houden staan dat 't ministerie het openbaar onderwijs vernietigd heeft. Maar zij zullen hen wel wachten die cijfers aan te halen. Wat in hunnen blinden partijhaat kunnen zij geen recht laten wedervaren. Liegen en bedriegen, dat is hun beste ambacht ; tegenover hunne tegenstrevers, willen noch kunnen zij met hunne wete de waarheid zeggen !

Stemming in elke gemeente.

De Groote Raad van Zwitserland stemde op 28 augustus lestleden een wetsontwerp, waarbij de stemming, in tijd van kiezingen, in elke gemeente zou plaats hebben. Onze lezers zullen zich herinneren dat de bevolking van Geneve werd opgeroepen om uitspraak te doen over de 2 vragen : 1. Zal er voor den Bondsraad per gemeente gestemd worden ? 2. Zal men voor elke andere kiezing ook per gemeente stemmen.

Deze volksstemming had zondag laatstleden plaats.

Beide vragen werden bevestigend beantwoord : de eerste, met eene meerderheid van 575 ; de tweede, met eene meerderheid van 537 stemmen.

Wat de bevolking van Geneve heeft gestemd en bekomen, hebben wij, Belgen, reeds lang gevraagd. Moest er in ons land over dit punt eene volksstemming plaats hebben, wij gelooven dat de uitslag, even als in Zwitserland, *bevestigend* zou zijn ; doch met eene aanzienlijker meerderheid van stemmen zou uitgebracht worden.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe* den 15 OCTOBER aanstaande.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 349 koeien, 12 kalveren, 64 schapen, 158 vette varkens, 1596 baggen en 186 loopers.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Luik :

Even als te Gent, te Brugge en te Brussel heeft het gemeentebestuur van Luik ook den oorlog verklaard aan de kunstboter, die men voor echte verkoopt. De burgemeester herinnert de verkoopers aan het bestaande reglement, eischende dat alle verkoopers van kunstboter, zoo op de markt als in de winkels een in 't oog springend opschrift moeten opsteken, meldende dat men daar kunstboter verkoopt.

— Men heeft dan eindelijk besloten te Brussel eene groote nijverheidstentoonstelling in te richten tegen 1888. Er zal eene premieloting van 5 millioen fr. plaats hebben en eene bijzondere decoratie genaamd : *orde van nijverheidsverdienste*, zal te diet gelegenheid worden ingesteld.

— De eerste steen van het nieuwe posthotel van Brussel is eergisteren gelegd, zonder officieele plechtigheid.

— *Brusselsche voorspoed.* — Verleden maand, brachten 1006 personen eenen nacht door in den Amigo.

Daartusschen telde men : 220 vagebonden, 326 drinkebroersen 556 kerels die geen centen hebben om 's nachts onder de lakens te komen en zich aan dit « logeerhuis » der stad kwamen aanbieden.

Als 't nog zoo een beetje voortgaat, zal er nog een nieuwe en speciale dienst, voor die logeergasten moeten worden ingericht.

— Men schrijft uit Antwerpen :

De tweede opstijging van den duitschen luchtreiziger, den heer Lattemann, met zijnen luchtbal *Rotateur*, die zondag namiddag, ten half vijf, in den hof van het Nijverheidspaleis, moest plaats hebben, in verhindered geweest door een ongeval aan den luchtbal overkomen. De luchtbal was bijna gevuld en men begon de voorzorgen voor het vertrek te nemen, toen, ten gevolge van den wind, die nog al fel blies, en daar er aan den luchtbal langs den eenen kant geen ballast genoeg hing, de luchtbal zich begon te bewegen en op zich zelven te draaien, met zulk geweld dat er verscheidene koorden, die hem in bedwang hielden, braken.

Verscheidene der aanwezigen personen snelden toe en grepen de koorden om den luchtbal vast te houden, doch een der personen greep met de stof van den luchtbal die dan ook scheurde, en oogenblikken later brakken er andere koorden ; zoodat men verplicht was hem te laten opstijgen en aan zijn lot over te laten. De luchtbal steeg onmiddelijk op, doch op eene hoogte van ongeveer 50 m. gekomen, barstte hij geheel om eenige oogenblikken later in flarden te gaan vallen nabij het Nieuw Museum.

— De heer procureur des konings Stellingwerf, heeft den heer burgemeester van Namen verzocht om hem een afschrift te laten geworden van de beslissingen van het schepenen collegie waaraan de heer Ronvaux nog zou deelnemen na zijne afstelling.

Dit verzoek schijnt te bewijzen dat het gouvernement voornemens is op den heer Ronvaux de straf toe te passen waarmede art. 262 van het strafwetboek de wettelijk afgestelde ambtenaren treft, die blijven voortgaan hunne bedieningen uit te oefenen.

— Men schrijft uit Arlon, 27 sept.

Het bestuur der bank Berger en Cie, heeft haren bilan neergelegd en een konkordaat gevraagd. Men zegt dat het passiel 3 millioen bedraagt. Het actief is niet gekend. (*Gazette*).

— De socialisten van Binche hielden zondag eene betooging. De burgemeester had het vertoon der roode vlag verboden. De socialisten hielden geene rekening van dat verbod. De policie heeft de roode vlaggen willen afnemen. De gendarmerie is moeten tusschenkomen om de orde te handhaven.

— Eene der nieuwste uitvindingen op het gebied van landbouwmachienen is de waterploeg. Dit geheel van ijzer vervaardigde werktuig, heeft vooraan eene kleine schaar als voet, daarop volgt de schijf in den vorm van een mes, en eindelijk de hoofdschaar. Hieraan is van achteren een breede ijzeren of koperen bak opgehangen, voorzien van eene buis, welke door middel van een kruk op en neer bewogen kan worden. Wordt de ploeg in werking gebracht, dan vuldt men den bak met water. De buis wordt neergedrukt totdat zij sluit aan eene andere buis, welke uitloopt op de schaar, en het ploegen begint. Het water uit den bak loopt nu met een fijn straaltje in de voor, waardoor de weerstand zoo vermindert, dat hij tot op de helft wordt teruggebracht. Voor zeer droogte en ook voor taaie leemachtige gronden moete deze ploeg van groote waard zijn

— *Gems aan vrouwen.* — Waggon Wheel, in de provincie Idaha, aldus in den uitstersten hoek van het Verre-Westen, beleeft droevige tijden : het ontbreekt er volkomen aan schoon geslacht en de mannen zijn er gedwongen hun leven droevig en alleen door te brengen.

Daar stierf nu onlangs een jonge man en van uit de streek der meeren waren zijne twee zusters aangekomen om de begrafenis bij te wonen. Men ziet van hier welke opschudding die tusschen de jeugd veroorzaakte.

Iedereen trachtte de jonge schoonen te bevallen, maar deze, na de ter aarde bestelling van hunnen broeder, maakten zich gereed om te vertrekken. Nu werden zij belegerd en eene afvaardiging, met den mayor aan het hoofd, ging aan de jonge vrouwen het ongeluk der mannelijke bevolking bloot leggen.

De meisjes kregen medelijden, kozen er de twee linkste jongens uit en schreven het geval aan hunne moeder. Nu kwam echter de kat op de koord. Eenige dagen later kwam mistress Jones als eene bom in het dorp gevallen, zeggende dat zij nooit hare toestemming zou geven. Wat nu gedaan ? De moeder was weduwe en nog tamelijk jong. De mayor kreeg eenen goeden inval : hij vroeg een persoonlijk onderhoud aan vrouw Jones en een halve uur later wist iedereen dat er in plaats van twee, drie huwelijken zouden plaats hebben.

Andere dames worden nog altijd te Waggon Wheel gevraagd.

∴ *Te slim.* — Zeg eens, Piet, waar loopt ge met die groote zware venster naar toe ?

— Naar de stad, pachter.

— Zijt ge zot, jongen ?

— In 't geheel niet, pachter. Ik heb hooren zeggen dat men om den stoet te zien, 50 fr. voor een venster betaalt. Ik ga 't mijne ook verhuren !

∴ *In de statie.* — Verledene week had het volgende plaats in de statie, waarvan verscheidene personen getuigen waren :

Eene boerin vraagt een kaartje voor eene gemeente en legt een frank op het guichet.

— 't Is een frank en vijf centiemen, zegt de bediende.

— Kom, kom, ik betaal altijd maar 65 centiemen en geef niet meer.

— Neen, 't is een frank en vijf centiemen.

— Gij zijt 'nen aardige kerel ; moet gij hebben wat gij vraagt. Wilt ge mij het kaartje niet geven voor 65 centiemen.

— Neen, zooals ik zeg 't is 1 fr. 05.

— Ehwel 'k zal hiernevens aan het ander bureel gaan, die zal mij wel voor dien prijs dienen.

∴ Wat zal ik van mijnen zoon maken ? — Dat was de vraag die eene moeder aan eenen professor deed.

— Heeft hij nog al eenen goeden kop ? vroeg de professor aan de moeder.

— Dat wil ik gelooven, zegde de vrouw, hij is al driemaal van de trappen gevallen, zonder dat hij er iets van heeft geweten.

∴ Jan Pek zat dezer dagen op zijne kamer voor den spiegel en verroerde zich niet. Een zijner vrienden komt op zijne kamer en ziet dat hij gestadig in den spiegel ziet.

— Wat doet gij daar alzoo voor den spiegel, vraagt de vriend.

— Ik zou mij gaarne eens zien slapen, zegt de andere.

BUITENLAND.

Italie.

NA DEN VASTEN.

Succi vast niet meer : hij verslindt alles wat hem onder de hand valt. Den eersten dag nam hij drie lichte maaltijden : nu echter gaat hij als een razende te werk en het aantal maaltijden, welke hij neemt, is ongelooflijk. De menigte verdringt zich voor zijn hotel en bewonderd zijnen eetlust. « Ziet ge, zegde bij donderdag aan zijnen tafelbuur, ziet ge hoe ziek ik ben. Nu zullen ze me niet meer den vaster, maar den veelvraat noemen. »

Natuurlijk zal Succi zoodoende spoedig in eenen normalen toestand terugkomen. Zijn aangezicht herneemt zijne kleur en zijn huid is zoo rimpelig niet meer. Bij de eerste tas bouillon werd Succi vuurrood op gansch zijn lichaam en de polsslag steeg van 72 tot 95.

Zijn hoofd was zoo verkleind, dat hij bijna in zijnen hoed verdronk en men papier tusschen de randen moest plaatsen. In 't geheel was hij 15 1/2 kil. vermagerd.

STRUIKROOVERS.

De struikroovers in Sicilie, waar men nog slechts alleen in de romans van hoorde, schijnen weer boven water te komen. Zij hebben dezer dagen opnieuw hunne optreding gedaan. Zij houden zich op in de bosschen en bergen van Viterbo en Frosimone, waar zij om zoo te zeggen ongenaakbaar zijn.

Den 19 vielen zij een rijtuig aan, dat van Viterbo kwam en waarin drie dames en drie kinderen waren gezeten. De koetsier trachtte te ontsnappen door zijne peerden den lossen teugel te geven, maar met de kolven hunner geweeren, maakten de roovers hem onschadelijk. De bandieten hielden daarna de peerden tegen, terwijl anderen al het geld en de weerden der dames, ten bedrage van 500 fr. ontstolen. Zij namen daarna de vlucht, plunderden onder den weg nog een huis leeg en verdwenen daarna in hunne schuilplaats.

En dan zingen de dichters nog : Kent ge dit schoone land, waar oranjen bloeien !

Politiek overzicht.

De heer de Freycinet, hoofd van het Fransch ministerie, is te Toulouse aangekomen, alwaar hij de sedert lang aangekondigde politieke redevoering gaat houden, over de toekomstige plannen van het ministerie.

De minister werd door de overheden met groote plechtigheid ontvangen aan de statie en door de volksmenigte met geestdrift toegejuicht.

Uit Berlyn wordt gesend, dat de heer Stourdza de eerste minister van Rumenie, saam met graaf Kalnoky, den minister van Oostenryk en prins Bismark een onderhoud gehad hebben over de Oostersche aangelegenheden.

Er werd vooral gehandeld over een verbond der Balkanische Staten, onder voorzitterschap van Koning Karel I, van Rumenie.

De heer Stourdza heeft de verzekering bekomen dat het Rumeensch grondgebied niet zal overtreden worden door een Russisch leger, en zelfs dat noch Duitschland noch Oostenryk zullen toestemmen in eene bezetting van Bulgarie door de Russen.

Men weet dat de oud-onderkoning van Egypte, Ismael pacha, nog altijd aanspraak maakt op het bezit van paleizen en andere goederen te Kairo : deze werden hem, bij zijne afstelling afgenomen als nationaal eigendom en aan den onderkoning gegeven.

Uit Kairo wordt nu gemeld, dat de heer Lavison Russisch onderdaan, zaakhandelaar van Ismael, maandag gewapenderhand en geholpen door eenen Albanees, het paleis Ismaïlla bemachtigd heeft.

Op tusschenkomst van den Russischen konsul, is de heer Lavison heengegaan, doch nu zullen de rechtbanken zich met de zaak moeten bezig houden.

De Engelsche gezant, sir Drummond-Wolff, is ten gevolge van dit voorval reeds naar Kairo vertrokken.

Te Leipzig, in Duitschland, ondanks den kleinen staat van beleg hebben gister socialisten-waporders plaats gehad. Vier honderd dier ruststoorders met de roode vlag aan 't hoofd, opgeleid door den bameling Schumann, trokken door de stad.

De policie wilde zich van de bloedvlaggen meester maken, doch zij was niet in getal en na talrijke slagen bekomen te hebben, was zij gedwongen achteruit te trekken.

Versterking werd gevraagd, waarmee de policie terug de vlaggen eischte en zeven socialisten aanhield.